

Hrup ter varstvo javnega reda in miru

Za območje mesta Sevnica in druge večje kraje sevniške občine je značilen preplet številnih dejavnosti in interesov občanov. Kraji niso zgolj spalna naselja, temveč se v njih izvajajo razne aktivnosti posameznikov, podjetnikov in podjetij ter kmetov. Spoštovanje potreb in interesov vseh, ki bivajo in delajo v okolju, pa je opredeljeno v zakonodaji, ki poskuša upoštevati lokalne značilnosti in potrebe vseh občanov.

V toplejšem delu leta, od pozne pomladi do zgodnje jeseni, so dnevi daljši in primerni za razna opravila na prostem. Visoke dnevne temperature oblikujejo drugačen ritem dela, zato si vzamemo čas za razna opravila v zgodnjih jutranjih ali poznih večernih urah. To pa je povezano z morebitnimi posegi v posameznikov počitek in pravico do miru.

Hrup iz okolja, ki ga zaznavamo v bivalnih prostorih, je najbolj moteč ponoči zaradi povzročanja motenj spanja. Smernice Svetovne zdravstvene organizacije za hrup v nočnem času zato posebej izpostavljajo problematiko hrupa in motenj spanja ter posredne posledice na zdravje in počutje ljudi. V dnevnem času hrup iz okolja lahko povzroča vznemirjenost in motnje pri učenju, branju in opravljanju bolj zahtevnih nalog.

Pravica do zdravega življenjskega okolja je zapisana v **Ustavi Republike Slovenije**, ki v 72. členu Zdravo življenjsko okolje med drugim navaja: *»Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja. Država skrbi za zdravo življenjsko okolje. V ta namen zakon določa pogoje in načine za opravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti.«*

Pravila, ki zagotavljajo občanom pravico do miru in počitka tako ponoči kot v dnevnem času, določa **Zakon o varstvu javnega reda in miru**. Zakon določa tudi kazni, ki sledijo iz kršenja miru in počitka zaradi nedovoljenega hrupa, ki je lahko posledica dejavnosti fizičnih ali pravnih oseb. Zakon izpostavlja moteči hrup, ki je posledica uporabe televizijskega ali radijskega sprejemnika, drugega akustičnega aparata ali akustične naprave ali glasbila in to ni posledica dovoljene dejavnosti oziroma interventnih ali vzdrževalnih posegov. **Zakon tako v 8. členu določa povzročanje hrupa kot prekršek, in sicer kdor na nedovoljen način med 22. in 6. uro moti mir ali počitek ljudi s hrupom. Za nadzor nad izvajanjem tega določila je pristojna policija.**

Temeljna načela stvarnega prava, posest in stvarne pravice ter način njihove pridobitve, prenosa, varstva in prenehanja, ureja **Stvarnopravni zakonik**. V 73. členu, v poglavju Sosedsko pravo, določa prepovedi medsebojnega vznemirjanja, katerega vzrok je lahko tudi hrup. Med drugim navaja sledeče: *»Zaradi sosedstva ali prostorske povezanosti nepremičnin, morajo lastniki teh nepremičnin svojo lastninsko pravico izvrševati tako, da se medsebojno ne vznemirjajo in da si ne povzročajo škode.«* Pristojni organi za izvajanje predpisov je Ministrstvo za pravosodje.

Pravilnik o zaščiti pred hrupom v stavbah in Tehnična smernica: Zaščita pred hrupom v stavbah določata pravila in mejne vrednosti hrupa v bivalnih in drugih prostorih stavb.

Nemalokrat se občani na Občino Sevnica obračajo z vprašanjem pristojnosti nadzora nad predmetnim področjem. Občina področja povzročanja hrupa ne more dodatno opredeljevati kot prekršek, saj je pravna materija zakonsko urejena, tako da skupni posavski prekrškovni organ – SPO, katerega soustanoviteljica je tudi Občina Sevnica, pristojnosti nadzora na tem področju nima.

Pristojnost Občine Sevnica na predmetno področje sega zgolj v primeru javnih prireditev, ki povzročajo večji hrup, za kar pa se izda posebno dovoljenje za začasno čezmerno obremenitev okolja s hrupom, in sicer skladno z določili državne **Uredbe o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju** (Uradni list RS, št. 43/2018).